

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **1... S.**, bytom N. X., **2. P. S.S.** bytom N. X., **3. M. S.S.** bytom Š. X. a **4. M.. H.**, rod. S., bytom Š. X. **ako právnych nástupcov po zomrelom navrhovateľovi M. S.**, naposledy bytom N. X., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. septembra 2011, č. k. 12Sd/201/2010 - 86, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 29. septembra 2011, č. k. 12Sd /201/2010 - 86, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie odporkyne číslo X. X. z 10. júna 2010 v spojení s rozhodnutím odporkyne číslo X. X. zo 7. júla 2010 a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie z dôvodu, že odporkyňou nebol dostatočne a spoľahlivo zistený skutkový stav veci nielen s prihliadnutím na tvrdenie navrhovateľa, ale predovšetkým preto, že z doloženého osobného listu dôchodkového zabezpečenia z roku 1985 vyplýva, že odpracoval v prvej a druhej pracovnej kategórii 5 586 dní, t.j. 15 rokov a z posudku Okresného ústavu národného zdravia - oddelenia chorôb z povolania v Prievidzi č. 3205/1983 zo dňa 28. októbra 1983 je zrejmé, že u navrhovateľa bola zistená choroba z povolania. Podľa názoru krajského súdu je potrebné vykonať dokazovanie na tvrdenie navrhovateľa, že v bani v podzemí odpracoval 17 rokov a odporkyňa mu všetky doby nezapočítala.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie odporkyňa, ktorá nesúhlasila s právnym názorom krajského súdu a poukázala na skutočnosť, že napadnutým rozhodnutím z 10. júna

2010 realizovala rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 22.mája 2009, č. k. 12 Sd/321/2008-33 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2010, sp. zn. 9So/134/2009. Uviedla, že najvyšší súd mal za preukázané, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok od dovŕšenia 55 roku veku podľa § 21 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a odporkyňa uložil, aby posúdila splnenie podmienok na dávku aj podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb. Rozhodnutím z 10.júna 2010 sa odporkyňa zaoberala už aj posúdením splnenia podmienok pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb., tak ako to prikázal najvyšší súd. Námietku navrhovateľa, že v zmysle § 9 zákona č. 100/1988 Zb. je náhradnou dobou doba nezamestnanosti ako aj doba poberania čiastočného invalidného dôchodku a že takéto doby u neho boli – trvali k 31. decembru 1999, je neopodstatnená, pretože poberanie čiastočného invalidného dôchodku bez splnenia ďalších podmienok nie je náhradnou dobou podľa § 9 ods. 1 písm. j), doba poberania čiastočného invalidného dôchodku je náhradnou dobou len v prípade, že sa počas poberania vyplácal príspevok pred umiestnením do zamestnania – to však nie je prípad navrhovateľa. Keďže z evidenčného materiálu vyplýva, že k 31. decembru 1999 navrhovateľ nebol zamestnaný, ani evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, ani nezískal dobu poberania čiastočného invalidného dôchodku, po ktorú sa vyplácal príspevok pred umiestnením do zamestnania podľa § 9 ods. 1 písm. j) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, nebol zákonný dôvod zhodnotenia prípadných náhradných dôb získaných navrhovateľom pred 1. januárom 2000. Námietku navrhovateľa, že nebrala do úvahy § 21 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 12 ods. 3 písm. e) zákona č. 100/1988 Zb. vzhľadom na zlý zdravotný stav navrhovateľa taktiež nepovažuje za opodstatnenú z dôvodu, že v zmysle § 21 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. musí poistenec získať najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) a to aj v prípade, že bol z tohto zamestnania uvoľnený z dôvodov § 12 ods. 3 písm. e) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení („zdravotný dôvod“). Ak by nebol poistenec uvoľnený z dôvodov § 12 ods. 3 písm. e) zákona č. 100/1988 Zb. je potrebných pre znížený dôchodkový vek najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b). Odporkyňa nesúhlasí tiež s názorom krajského súdu, že v ďalšom konaní je potrebné komplexne posúdiť osobný list dôchodkového zabezpečenia z roku 1985, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ odpracoval v prvej a druhej kategórii 5 586 dní, t. j. 15 rokov. Pre dôchodkový vek 55 rokov nie je relevantné, či navrhovateľ získal 15 rokov v prvej a druhej kategórii, relevantné je, či navrhovateľ získal najmenej 15 rokov v I. AA kategórii. Zamestnanie v II. pracovnej kategórii nemá na znížený dôchodkový vek podľa § 21

ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení žiaden vplyv. Taktiež nemá žiaden vplyv na posúdenie nároku navrhovateľa na starobný dôchodok od 10. decembra 2004 posudok Okresného ústavu národného zdravia – oddelenia chorôb z povolania v Prievidzi zo dňa 28. októbra 1983, nakoľko navrhovateľ nespĺnil podmienky, aby mu patril znížený dôchodkový vek, keďže aj podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. je pri uvoľnení zo zamestnania z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d) a e), pre dôchodkový vek 55 rokov potrebné získať najmenej 15 rokov v I. AA kategórii. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne skutkovo aj právne vec posúdil a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a rozhodnutia odporkyne ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu v plnom rozsahu potvrdiť. Namietal, že odporkyňa nerozobrala zákon č. 100/1988 Zb. do potrebnej hĺbky a poukazoval na odrobených 15 rokov v I. a II. pracovnej kategórii. Súčasne namietol, že odporkyňa sa nezaoberala Nariadením vlády Českej a Slovenskej federatívnej republiky zo dňa 30. novembra 1990, vydané pod č. 557/1990Zb. o mimoriadnom poskytovaní starobného dôchodku baníkom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a v medziach odvolania a dospel k záveru, že ho nemožno potvrdiť ani zmeniť.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o nároku a výške starobného dôchodku navrhovateľa.

V danej veci bolo opakovane rozhodované o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok a rozhodnutia odporkyne boli opakovane súdmi zrušené a vrátené odporkyňi na ďalšie konanie, naposledy rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 12Sd/321/2008-33 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9So/134/2009 z 31. marca 2010. V ňom vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je viazaná nielen odporkyňa, ale aj súd prvého stupňa (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

Odporkyňa preskúmaným rozhodnutím číslo 470501 X. z 10. júna 2010 realizovala práve uvedený rozsudok odvolacieho súdu a preto bolo úlohou krajského súdu zaoberať sa tým, či napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade s právnym názorom

odvolacieho súdu vysloveným v uvedenom rozsudku a posúdiť splnenie podmienok pre vznik nároku na starobný dôchodok aj podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb.

Odvolací súd poukazuje na to, že zomr. navrhovateľ nikdy netvrdil, že by v baníctve so stálym pracoviskom v podzemí odpracoval 15 rokov. Tvrdil, že v takom zamestnaní získal 13 rokov a v konaní pred súdom sa domáhal, aby ako zamestnanie v baníctve so stálym pracoviskom v podzemí boli hodnotené aj náhradné doby, za ktoré sám považoval obdobie poberania čiastočného invalidného dôchodku. Odporkyňa zamietnutie žiadosti o starobný dôchodok k 10.decembru 2004 v rozhodnutí z 10. júna 2010 odôvodnila aj z hľadiska § 174 zákona č.100/1988 Zb.

Krajský súd sa s otázkou splnenia podmienok uvedených v § 174 zák.č.100/1988 Zb. ani dôvodnosťou požiadavky navrhovateľa na započítanie doby poberania čiastočného invalidného dôchodku ako náhradnej doby nezaoberal. Pokiaľ krajský súd konštatoval, že podľa osobného listu dôchodkového zabezpečenia z roku 1985 navrhovateľ odpracoval 15 rokov v I. a II. pracovnej kategórii a na tom základe dospel k záveru, že odporkyňa nedostatočne zistila skutočný stav, taký jeho záver je nesprávny. Nie je totiž možné pre posúdenie potrebnej doby 15 rokov zamestnania v podzemí (zvlášť zvýhodnená IAA pracovná kategória) započítavať aj doby zamestnania, neuvedené v § 14 ods.2 písm. a) a b) zák.č.100/1988 Zb. (II. pracovná kategória, resp. všeobecná I. pracovná kategória).

Krajský súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo 07.júla 2010 opomenul, že týmto rozhodnutím bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok až od 1. mája 2009, t.j. od dovŕšenia dôchodkového veku 62 rokov, teda od splnenia všeobecných podmienok na starobný dôchodok. V prípade uvedeného rozhodnutia preto nejde o tzv. „zmenové“ rozhodnutie.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods.3 veta druhá v spojení s § 221 ods.1, 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu preskúmať, či napadnuté rozhodnutia odporkyne sú v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveným v rozsudku sp. zn. 9So/134/2009 z 31. marca 2010, pričom sa vysporiada aj s dôvodnosťou námietky

navrhovateľa na použitie nariadenia vlády č. 557/1990 Zb. o mimoriadnom poskytovaní starobného dôchodku. V novom rozhodnutí krajský súd znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 O.s.p.)

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. februára 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová